

Список використаних джерел:

1. Лісовий кодекс України : Закон України від 21 січня 1994 р. № 3852-ХІІ / Верховна рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 17. Ст. 99.
2. Національна інвентаризація лісів. *Національна інвентаризація лісів* : веб-сайт. URL: <https://nfi.org.ua/uk/> (дата звернення: 26.11.2022).
3. Про затвердження Порядку проведення національної інвентаризації лісів та внесення зміни у додаток до Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних : Постанова Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2021 р. № 392 / Кабінет Міністрів України. *Офіційний вісник України*. 2021. № 35. Ст. 2088.
4. Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів : Закон України від 2 червня 2020 р. № 643-ІХ / Верховна рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2020. № 39. Ст. 302.

УДК 332.32-047.36

ПРОБЛЕМИ МОНІТОРИНГУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ LAND TRANSPARENCY

Степанова В.О., ЗВО, магістр 1 курсу ФГЗА, stepanovav2023@gmail.com
Смоленська Л. І., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, 3761077@gmail.com

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Загальновідомо, що земельні ресурси були, є і будуть головним джерелом функціонування суспільства та держави в цілому. Тому раціонально розроблена політика щодо розпорядження даними ресурсами, особливо, ефективного впорядкування перебігу ринку земель є одним з ключових рушійних факторів розвитку агропромислового комплексу, земельних відносин та потенціалу державної економіки загалом.

Після змін в земельній реформі по прийняттю Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» [1] ринок землі набув більш широкі повноважень, що зокрема стосувалося зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Загалом, ринок земель відкриває нові можливості для розвитку аграрного бізнесу та економіки держави, проте за неналежного використання може підлягати таким негативним явищам, як корумпованість. Оскільки Україна взяла курс на вступ до Євросоюзу, то знищення

корупції, особливо з аграрних секторів економіки, є одним з головних вимог та вагомих важелів на приєднання.

За ініціативою Світового Банку та Європейського Союзу в Україні набула впровадження програма «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами» (Land Transparency)».

Даний комплекс передбачено для врегулювання ринку сільськогосподарських земель, забезпечення його прозорості та ефективності. Також програма має на меті забезпечити інвестування в сільськогосподарський сектор економіки загалом, та у сільську місцевість зокрема. Дана ініціатива забезпечує відображення актуальної інформації про земельні ділянки та надає вільний доступ до неї, що допомагає в захисті прав землевласників та землекористувачів, які можуть відслідковувати сучасні дані.

Усі передбачені зміни програми Land Transparency підлягають законодавчому погодженню з органами місцевого самоврядування в Україні, також з органами Держгеокадастру, Мінюстом.

Період проведення пілотного проекту заплановано на грудень 2017 – грудень 2022 року, фінансування забезпечується багатостороннім донорським трастовим фондом від Світового банку, тестування проекту проходить в межах трьох областей України: Київській, Миколаївській та Львівській.

Головними запланованими результатами програми є (див. рис. 1) [2]:

Прозорість ведення земельної реформи та даних про земельні ділянки передбачено проводити за допомогою публічного моніторингу, дані якого відображаються на спеціально створеному сервері геоданих, який зараз нажалі є недоступним в зв'язку з розгортанням повномасштабної війни на території України. Але відомо, що такий геопорта створений на основі супутникових знімків земельних ділянок, що не були попередньо зареєстровані в Держгеокадастрі. Тобто даний портал дає змогу окреслити масштаби не зареєстрованих земель в області в розрізі оброблення земельних ділянок, що окреслює масштабність проблем існуючої в Україні реєстрації та використання земель.

Врегулювання проблем реєстрації всіх земельних ділянок надасть змогу вирішити питання щодо земельних спорів, що утворюються, наприклад, через некоректні дані Держгеокадастру.

Оскільки Land Transparency надає інформацію по фактичному використанню земельних ділянок, навіть не зареєстрованих в Держгеокадастрі, то це надає змогу точно оцінити реальний стан ефективності та продуктивності земельних угідь, окреслити наявні екологічні наслідки її використання.

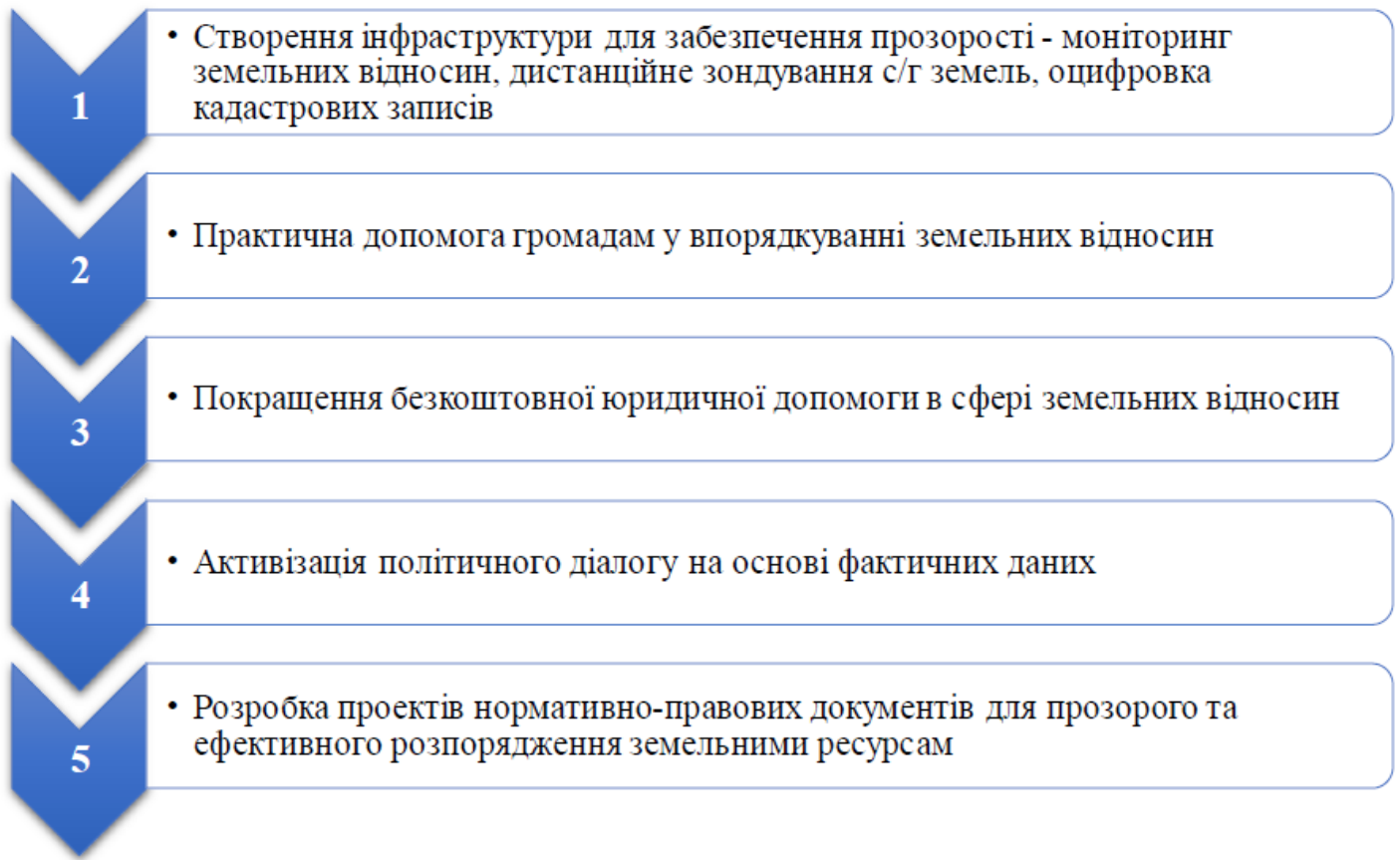
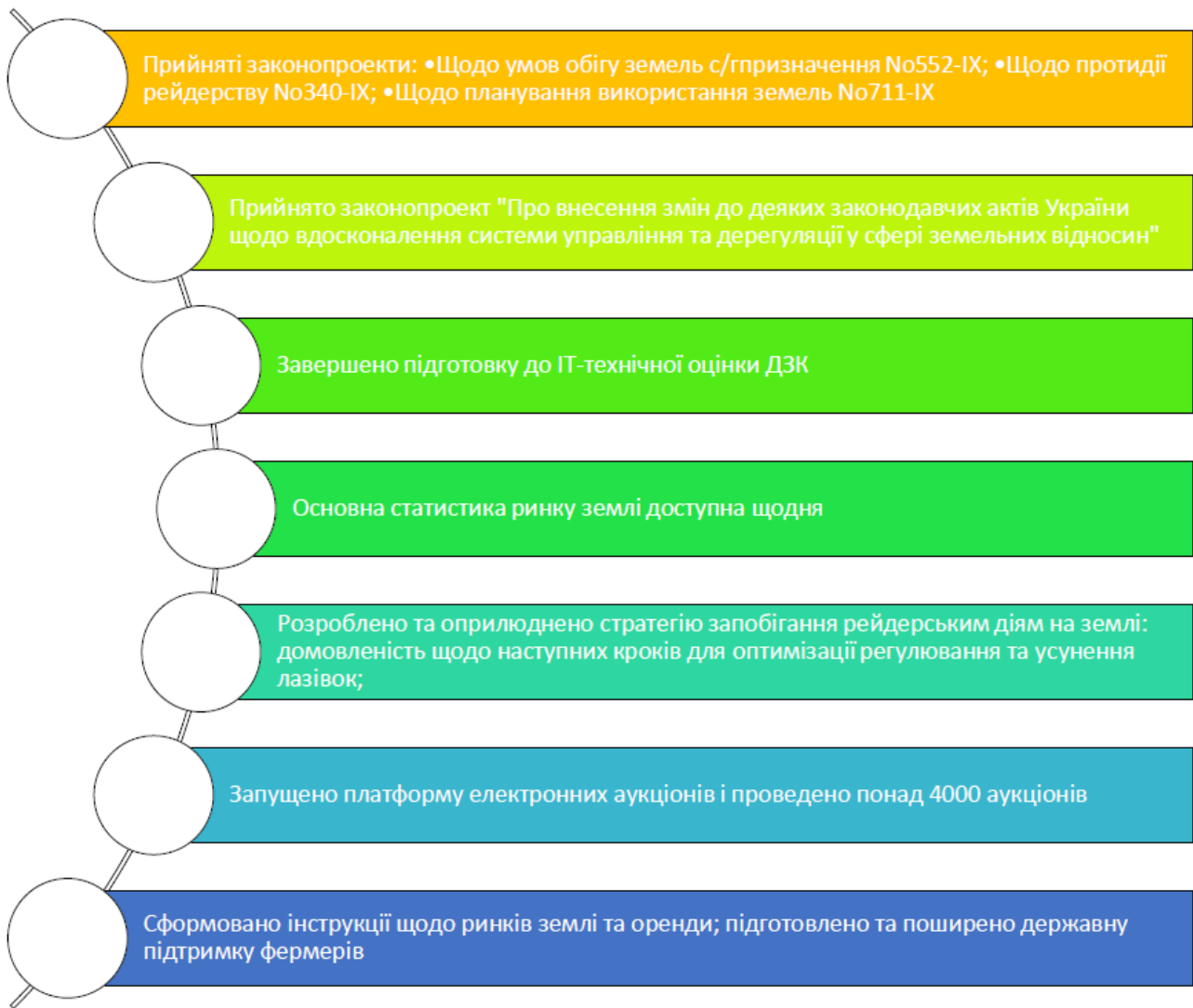

Рис. 1. Заплановані результати програми Land Transparency

За результатами звіту про досягнення даної програми на 10 лютого 2022 року можна окреслити основні результати проведеного моніторингу земель сільськогосподарського призначення в Україні (див. рис. 2) [2]:

Окрім оглянутих на рисунку досягнень програми можна відзначити, що космічний моніторинг земель дозволяє проводити оцінку площ посівів поля, відслідковувати стан фаз росту культур, та за цими даними складати прогноз майбутнього врожаю. Наприклад, за такими даними було помічено недоліки створення сівозміни на полях, а подекуди взагалі нехтування розробленими методиками: були відзначені значні масиви вирощування протягом декількох років посілів кукурудзи в Київській області та соняшнику – в Миколаївській.

Рис. 2. Результати діяльності Land Transparency в розрізі земель с/г призначення

Вагомим важелем програми є забезпечення пересічних громадян актуальною інформацією про зміни в земельному законодавстві та доступні кроки вирішення тих чи інших земельних питань. Наприклад, на офіційному сайті програми можна віднайти вказівки: які дії впроваджувати на протидію «реєстраційному рейдерству», що таке переважне право та як його реалізовувати при продажі землі, тощо. Також, за підтримки програми Land Transparency було створено документ «Біла Книга. Стратегія розвитку земельних відносин в Україні», що охоплює всі ключові питання земельної реформи, з якою кожен може ознайомитися.

Таким чином, за висвітленими результатами та цілями програми «Підтримка прозорого управління земельними ресурсами» (Land Transparency) можна окреслити наявність позитивних зрушень для обігу ринку с/г земель в Україні, врегулювання нормативно-правової бази даного питання та прозорий моніторинг

проведених результатів. Нажаль, в зв'язку з військовими діями інтенсивність впровадження запланованих цілей призупинилася, тому терміни дії проекту перенесені на невизначений термін, що не дає змоги повністю оцінити результати діяльності.

Список використаних джерел

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення : Закон України від 31 березня 2020 року № 552-ІХ / Верховна рада України. *Відомості Верховної ради України*. 2020. № 20. Ст. 142.

2. Supporting Transparent Land Governance in Ukraine. *Supporting Transparent Land Governance in Ukraine*. URL: <https://ukraine-landpolicy.com/uk/> (дата звернення: 25.11.2022).

УДК 332.33

СУЧАСНИЙ ЗЕМЛЕУСТРІЙ – ІНСТРУМЕНТ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ

Тарасенко В.М., ЗВО 3 курсу факультету геодезії, землеустрою та агроінженерії, vivisep2222@gmail.com

Панасюк О.П., старший викладач кафедри геодезії, землеустрою та земельного кадастру, olga600917@ukr.net

Одеський державний аграрний університет, м.Одеса, Україна

Проведено аналіз визначення ролі землеустрою в системі раціонального використання земель сільськогосподарського призначення.

Ключові слова: *землеустрій, землекористування, проекти землеустрою, раціональне використання земель, земельні ресурси.*

Серед багатьох європейських країн Україна вирізняється, перш за все, своїм земельно-ресурсним потенціалом, що забезпечує країні її продовольчу безпеку і займає важливу нішу на світовому ринку. Для нашої держави вона є найбільшою цінністю. Але треба пам'ятати, що земля – це обмежений ресурс.

В інтересах підприємств і організацій забезпечити інтенсивне використання земельних ресурсів задля повного задоволення потреб населення у продуктах харчування, а промисловість - у сільськогосподарській сировині [2]. Між тим щорічно неухильно розширюються площі, займані під забудовами та